

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyen száma ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitőr soronként 20 krajczár.

A művészetek monopoliuma.

Amilyen czikke a dohány vagy a burnót az államnak — olyan egyedáru czikke Budapest székes fővárosának a művészet.

De míg az állam törvényes kényszereszközökkel tartja a monopoliumot a kezében — addig a művészetek egyedárusítása azokon a bizonyos társadalmi törvényeken alapul, amelyeket nem hozott senki, nem szentesített senki, és legfőleg a szokásjogot tekinthetők egyedüli és kizárólagos forrásainak.

A közönség és különösen a magyar vidéki közönség megszokta, hogy minden ami a fővárosból ered csak szép és jó lehet. Ha Budapesten a Gésákat 100-szor adták például, abból feltétlenül az következik, hogy azt a vidéki színgazgatót, aki a Gésák előadási jogát és a még hozzávalót meg nem szerezte — azt el kell csapni, az nem direktor, hanem egy közönséges hátramaradt himpellér.

Ugyancsak ezzel a következetességgel konkludálnak arra, hogy a „Goldstein Számi“-nak is okvetlen repertoáron kell lenni, és az nem is színpad, amelyen a „Nőszabót“ és a „Teknősbékát“ az „Arany kakas“-t a „Fehér csirkét“ a „Zöldszemű páviánt“ és tudja az isten a zoológiának hányféle és fajtájú jeges medvét be nem mutatják.

S a jó vidék vigan tánczol a fővárosi nyegleségek után, szent és sérthetetlennek tartja a budapesti lapokban pénzzel és befolyással csinált kritikákat és reklámczikkeket, amelyek éppoly hűségesen dicsőítik a művészetek terén csinált legnagyobb bumaságokat, mint ahogy felmagasztalják a budai keserűviznek vagy más életelixirnek a tudóre a májra és a vesékre gyakorolt kitünő és kétségbevonhatatlan hatását.

A centralizált művészetnek nálunk tehát csak egy kisajátított területe van: a főváros. Ez annyira törvény minálunk, hogy szinte a szemtelenségig fajult. Elfajult, mert ha kitünik az, hogy

például Debreczenben vagy Brassóban kiadtak egy szindarabot, akkor az a darab úgyszólván diskvalifikálva van — nincs az a hatalom amely az ilyen kompromittált szindarabot a fővárosban érvényre juttassa.

Ez tehát a szó szoros értelmében a művészetek monopoliuma, amely azonban nemcsak a most példaképpen fölemlített színészetre vonatkozik, hanem amely magába öleli minden terét és minden ágát a művészeteknek.

Erre a kis elmélkedésre a napilapoknak az a hire vitt bennünket, hogy a vigszínház két igazgatója nemsokára országos körutat fog tenni és a vidék jelesebb erőiből kifogják egészíteni a saját színházukat. Ami tehát hasznavehető és jobb erő lesz azt majd csak elviszik magukkal Bpestre — a többi a ruskó az jó lesz miénkünk.

A főváros tehát megérdemesíti művészetünket csak annyiban amennyiben hasznunkat veheti, — de annál ritkábban keres fel bennünket azért, hogy hasznunkra legyen.

S a nagy kultusminister aki éppen-séggel nem sajnálja a fáradságot, hogy egy középkaliberű verselővel is levelezzen még eddig igen gyéren pazarolta az ő fáradozását a vidéki művészetre — és tartalékban lévő nagy eszmetárából még keveset pakolt ki abból a czélból, hogy a vidéki művészet haladjon.

Persze nem azon kell kezdeni a do'got — hogy kiállításokat és tárlatokat rendesen — mert ennek csak ott van helye ahol már kész dolgaink vannak, hanem meg kellene vetni az alapot arra, hogy a főváros kellemetlen művészi igája alól felszabaduljunk.

Hogy mi volna erre az első lépés, arra legközelebb megadjuk a választ!

Szép művészeti kiállítás Szabadkán.

Mikor először olvastam a „Bácskai Ujság“-ban, hogy nálunk szép művészeti kiállítás lesz: nem tudtam elhinni. Pedig hát nagyon szép és okos dolog volna, ha megérnénk. Amit megtudtak csinálni Szegeden, Aradon, meg-

tudják csinálni Szabadkán is! Hit talán meg. De milyen eredménnyel?

Laptársunk tegnap már azt írta, hogy már meg is alakult a bizottság. Megalakult pedig „fővárosi művészek és helybeli intelligens műértő és műpártoló egyénekből.“

Hsz akkor ez komoly dolog. Foglalkozni kell vele komolyan.

És mi megkíséreljük, hogy komolyan foglalkozunk laptársunk által „megpendített eszmével.“

Sajnos azonban, hogy a B. U. nem maradt meg az eszme megpendítésénél, hanem úgyszólván ő akarja rendezni a kiállítást. Azt mondja ugyanis, hogy az előkészítő bizottság már megkezdte működését és állandó bizottsággá leendő alakítás végett a P. T. publikum jöjjön a szerkesztőségbe.

Tisztelt dr. G—r K—ly ur, ki megpendítette vala az eszmét és megindította a mozgalmat: kiből áll az a bizottság, mely már megalakult, kik hívják meg a P. T. publikumot a Batthyányi-utczába?

Ha már akarunk csinálni valamit, csináljuk komolyan. De ne beszéljünk bizottságról, a mely nincs, ne beszéljünk mozgalomról, melyről éppen az ugynevezett „hangadó körök“ nem tudnak semmit.

Hiszzen Hock János, ki a szegedi kiállítást rendezte, már megpendítette néhány hó előtt ezt az eszmét itt Szabadkán, éppen a „hangadó körökben“ és ezek a hangadók azt mondták, hogy még „fiatalok vagyunk.“

Van a mi városunknak egy kaszinója, ez a „Nemzeti Casino.“ Ennek a kaszinónak a számottevő urak mind tagjai. Ezen kaszinó elnöke, meg igazgatói szintén szívükön viselik a város haladását, örömmel állnának a mozgalomba, vagy annak élére, mert hát tulajdonképpen nekik is kell az eszmét megvalósítani.

És lám tisztelt dr. G—r K—ly ur ezek az urak mitse tudnak mozgalomról, bizottságról, csak „eszme pendítést“ olvastak.

Igen, alakuljon egy bizottság azokból az urakból, akik vezérszerepet visznek a városban és akkor Hock János is bizonyára melléjük áll és megcsinálják azt a szép művészeti kiállítást.

De így nem sikerülhet, így az eszme mindenkoron csak „megpendített“, a mozgalom csak „megindult“ lesz.

Hanem ha néhány pohár buczkai sillerre hívunk bennünket a Batthyányi utczába — szívesen elmegyünk.

Ne vegyék tőlünk rossz néven, de komolyan ezt a mozgalmat nem tarthatjuk.

Különfélek.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Szabadka város közigazgatási bizottsága f. hó hó 12-én d. e. 10 órakor Schmausz Endre főispán elnöke alatt ülést tart.

— **A szegedi kir. ítélőtábla új elnöke.** Bernálh Géza dr.-nak a szegedi kir. ítélőtábla volt elnökének igazságügyminiszteri államtákkárára történt kinevezése folytán, helyébe Ó Felsége Csathó Ferencz marosvásárhelyi ítélőtáblai elnököt nevezte ki.

A kinevezésről szóló legfelső királyi kézirat így hangzik:

„Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán megengedem, hogy Csathó Ferencz marosvásárhelyi ítélőtáblai elnök, saját kérelmére a szegedi ítélőtáblához hasonló minőségben áthelyeztessek.

Gödöllőn, 1899. május hó 1-én.

Ferencz József s. k.

Dr. Plósz Sándor s. k.

A május 1-én Gödöllőről kelt királyi kézirat most a szegedi kir. tábla elnökségébe helyeztetett át Csathó Ferencz, aki a napokban bucsut vesz Marosvásárhelytől és a jövő héten elfoglalja új állását Szegeden. A szabadkai bírói kar területileg fogja üdvözölni az új elnököt.

— **Piros Józsi hangverseny.** Kedvelt muzsikuskunknak Piros Józsinak bandája a nyáron át felváltva fog esténként hangversenyezni. És pedig vasárnap, kedden és pénteken a »Nemzeti kávéházban« csütörtökön a »Bárány szálloda« éttermében, szombaton és szerdán pedig a »Pest szálloda« éttermében.

— **Szemle a csendőrségnél.** A helybeii csendőrségnél ma és hétfőn szemlét tart a szegedi csendőrnagy. A mai szemlén mint értesülünk, a tapasztaltak fölött legnagyobb meglepődését fejezte ki Kleiner Gyula csendőrhadnagy előtt.

— **Dr. Löw József orvos, sebész, szülés és bőrgyógyász,** lakását a kis kápolnával szemben levő Vermes Nándor házába helyezte át.

— **Az újvidéki főgymnasium jubileuma.** Az újvidéki főgymnasium f. hó 4-ikén és 5-ikén ünnepelte fennállásának 25 éves jubileumát, mely a már lapunkban közölt program szerint fényes sikerrel ment végbe. A jubileumon részt vettek az összes hatóságok és üdvözölték Platz Bonifác főigazgatót és a tanári kart. Este díszelőadás volt színházban és fáklyasmenet. *Császka György* kalocsai érsek ez alkalomból Varga Mátyás gym. hittanárt működése elismerésül a kék selyemövel tüntette ki. Reggel 9 órakor Te Deum volt azután a városházán rendezett ünnepély következett. Az ünnepélyt Platz Bonifác főigazgató nyitotta meg, Városy igazgató a gymnasium történelmét mondta el. A volt tanulóknak nevében Mihajlovics Endre trencsényi plébános szól és átadja a 700 koronás »jubileumi alapítvány« alapító levelét. Délben 200 terítékű diszbed volt.

— **Kölözködő járásbíróság.** A bácsalmási kir. járásbíróság és telekkönyv e hó 15-én költözöködik a piaciéren épült csinos új otthonába. Az épület belső berendezése valamint a szolgaszemélyzet és börtönhelyiség nagyon kellemes benyomást tesz a látogatóra különösen az utóbbi a higiénia minden kellékének megfelel.

— **Pályázat ügyvédjelölteknek.** A zombori ügyvéd-egylet a gyűlési- és jogtudomány művelését, másrészt a jogász-fütség komoly munkára serkentését tűve ki céljául, pályázatot hirdet a következő jogi kérdéseknek írásban

való kifejtésére: 1. Az engedményező és az engedményes közti jogviszony. 2. Van-e hely-e az özvegyi joggal szemben a végrendeleti korlátozásnak és a kitagadásnak? 3. Az okiratokra vonatkozó törvényes bizonyítási szabályok a polgári peres eljárásban. 4. Betörés elleni biztosítás esetében, ha a biztosító a kárt megértette, a btk. 342. és 243. §§ ai értelmében magánvádra üldözendő beérteses lopással szemben az indítvány joga a sértett felet, vagy a biztosítót illeti-e, figyelemmel a keresk. törvény 483. §-ára? 5. Ezmei halmazat, anyagi halmazat és folytatólagos büncselekmény, különös tekintettel a bírói gyakorlatra. Pályázhatnak a szabadkai ügyvédi kamaránál bejegyzett ügyvédjelöltek. — A pályázók az 1—5. pontok alatt felsorolt jogi kérdések közül tetszésük szerint választhatnak. A pályadíj 100 korona, mely annak a pályamunkának fog kiadtni, amely a választott kérdést a leghelyesebben és a legrövidebben oldja meg. A pályaművek a szerző nevét tartalmazó jellegű zárt levél kapcsán 1899. évi szeptember hó 1-éig küldendők be a zombori ügyvéd-egylet titkárához. Zomborban, 1899. évi május hó 1-én. Szilágyi Mór, a zombori ügyvéd-egylet elnöke. Paul Kálmán, a zombori ügyvéd-egylet titkára.

— **Hirtelen halál.** Kulárol írjak: Velker János cservenkai lakosnak a napokban valami ügyes bajos ügyben Kulán akadt dolga. A mikor dolgát elvégezte kocsiára ült és hazafelé hajlott. Alig ért ki azonban a határba, szélütés érte, s holtan terült el a kocsiában. Ekkor a vele volt 8 éves fia hajtotta tovább a lovakat s így hozta be apját a községbe.

— **Öngyilkos huszár.** Bajai tudósítónk írja, hogy tegnap reggel Balogh János szegedi illetőségű honvédhuszár, szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Hogy mi vitte a szerencsétlent erre a végzetes tetteire, azt nem tudjuk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejthetetlen drága nőm temetése alkalmával f. hó 3-án a végtisztelőségénél személyes megjelenésükkel megtiszteltek, ez uton fejezem ki hálás köszönetemet. Szabadkán, 1899. május 6. Tisztelettel Raics Milán.

— **Zászlószentelési ünnepély Baján.** A bajai községi polgári iskola ifjúsági zászlaját f. hó 11-én szentelik fel. A zászló szentelést a város közönsége nagyobb szabású ünnepéssel köli össze és a társadalom minden osztálya részt vesz benne. A zászlónya a polgármester neje, *Hegedűs Aladárné* urnó lesz. A rendezőség az ünnepélyre *Dr. Wlassits Gyula* vallás és közoktatásügyi minisztert is meghívta, ki a meghívást elfogadta. A zászlószentelési ünnepélyen városunk kir. tanfelügyelője Kurucz Gyula által képviselteti magát.

— **Betöréses lopás.** Ma éjjel eddigelé ismeretlen tettesek Kálmár Lukács V. kőri lakós kamarájának falát kiásták és onnan 50 drb libát elhajtottak. A káros fél ma reggel jelentést tett a rendőrségnél ahol megindították a nyomozást.

— **Csöd.** A szabadkai kir. törvényszék Dörner József itteni kézműúru-kereskedő ellen ma delután elrendelte a csödot. Tömegmondók dr. Demid Imre ügyvéd, helyettes dr. Weisz Jenő ügyvéd, — bejelentési határidő 1899. június 7. felszámolási határidő 1899. június 21-ika. Derner üzlete körülbelül másfél évig állott fenn 21.000 forint meghaladó áru tartozással szemben körülbelül

10.000 forintnyi vagyont tud kimutatni. Fizetési-képtelenségét hitelezőivel hektografált leveléslapokon tudatta, amelyekre ez volt írva: „miután insolvens vagyok, fizetéseimet beszüntetem.“

— **Összeesett az utozán.** Marianovics Máté 15 éves fia ma dél után a baromfi piaczon Herczi üzlete előtt összeesett. Az mentők az epileptikus fut a VI. kőri lakására vitték.

— **Leforrázott gyermek.** Szüői gondatlanságnak esett áldozatul Jankovácson Szarvas Andrásné egy és fél éves Katalin nevű leánykája. Míg az anyja az udvaron volt elfoglalva, a kis leány a tüzhelyen álló katlan forró vízbe esett, mely a kicsit egészen összeégette. A b. almási jbróság részéről a kiküldöttek tegnap jártak künn és boncolták fel a kis halottat. Az anya ellen a vizsgálat folyik.

— **Negyedik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték.** Az előtűnk tervezet szerint május hó 18-án és 19-én lesz az I. osztály huzása és figyelemzetűnk különösen olvasóinkat, hogy a nyeresí esélyeket csak akkor lehet ezen sorsjátéknál teljesen kiaknázni, ha már az első osztálynál megkezdjük a játékokat. Amint különböző helyről értesülünk, a sorsjegyek iránti kereslet éppen oly élénk és nagy, mint az első játéknál volt és azért tanácsos, hogy minél előbb egy sorsjegy birtokába jussunk. Az I. osztályu sorsjegyek árai 1/1 sorsjegy 6 frt —, 1/2 sorsjegy 3 frt —, 1/4 sorsjegy 1 frt 50, 1/8 sorsjegy 75 kr. Ha a különböző főelárusítók fellett szemlét tartunk, akkor az előtűnk ismerős Török A. és Taa cégét, Budapest, Váci-körút 4/a. mint szolid bankházat, mely nagy szerencsével játszik, bizvást ajánlhatjuk. Aki tehát Török A. és Társánál Váci-körút 4/a alatt vásárolja sorsjegyét, az a legjobb kezében van.

— **Üzlethelyiség áthelyezés.** Reiter Károly és Fia bank és váltóüzletét f. hó 1-ével a Nemzeti Kaszinó palotájának Weselényi utcai részének kapun túli helyiségébe helyezte át.

Agyonlőtt káplán.

— Saját tudósítónktól. —

Csak nemrég közbeszéd tárgyat képezte az a borzalmas eset, amely Nagy-Szebenben történt, amikor egy huszárkapitány agyonlőtte feleségének udvarlóját, az ezrednek egyik fiatal hadnagyát, mert bizalmasan együtt találta őket. A fővárosi és vidéki lapok jelesebb írók tollából tárczákat is hoztak annak idején az esetről és élénk vita tárgyat képezte az, vajjon joga volt-e a férjnek úgy cselekedni, ahogy cselekedett.

A kapitány garnison-fogságban volt, amig a vizsgálat tartott, a hadbírósg azonban felfementette a kapitányt, mintegy ezzel szerezvén meg neki az erkőcsi etégtételt.

Első pillanatra erre az esetre emlékezünk vissza, amikor b. madarasi tudósítónk levelét kezünkbe vettük. Itt is ugyanaz az eset, csak a szereplők változtak meg, a községi jegyző és a r. k. káplán állottak egymással szemben.

A féltékenységi dráma lefolyásáról a következőkben számol be tudósítónk:

Nemrég helyezték át Bajáról B.-Madarason Vajda Ottó rk. káplánt. Baján és Madarason is rendkívül kedvelték a liberális fölfogásu papot, mindenütt a legelőkelőbb társaságokban fordult meg és mindenütt lelke volt a társaságnak. Így történt, hogy Madarason

megismerkedett Allag a Pál községi jegyzővel. Az ismeretség naponként intímabbá vált s a jegyző fiatal felesége sem nézte rossz szemmel a fiatal papot, aki ugyszólván napos vendég volt a háznál.

A jegyző azonban rendkívül féltékeny volt feleségére és nem szívesen látta azt, hogy a káplán udvarol neki, különösen amikor meghallotta, hogy olyan időben is tesz látogatásokat, amikor a férj nincs otthon.

A féltékenység mindjobban győttörte a jegyzőt s feltette magában, hogy kitudja van-e valami a dologban.

Tegnap a hivatalos óra után elment a kasszinóba, ott olvasott és társalgott egy darabig, amíg este nem lett. Ezután kissé korábban, mint máskor, hazament s amint a szobaajtót kinyitja, ott találja a káplánt feleségével bizalmas beszélgetés közben. *A dühében etvakult férj szó nélkül lekapta a falra akasztott, golyóra töltött fegyvert és közvetlen közelből rásütötte a papra, aki azonnal holtan rogyott össze.*

A megrémült asszony kifutott a szobából és segítségért kiáltott, ámbar férje őt egy ujjal sem bántotta meg, a jegyző pedig azonnal jelentkezett a csendőrségnél, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és őt szabadon bocsátották.

A szerencsétlen káplán, aki egy bajai czigányprímás fia, tragikus sorsa általános részvétet kelt ugy Baján, mint az egész megyében.

Agyonlőtte az apja szeretőjét.

(Saját tudósítónktól.)

»Agyonlőttem az apám szeretőjét, fogjanak el! — e szavakkal rontott be tegnap délelőtt egy 15 éves fia a bajai rendőrkapitány szobájába. A kapitány csak nézett a szegény fiúra, kezdetben azt hitte, hogy örültel van dolga, de a mikor néhány szót váltott vele, látta hogy a fiu teljesen ép elméjű és gyantította, hogy igaz lesz, amit mond.

Az esetről bajai tudósítónk a következő részleteket írja:

Kramer János mérleggyártó már hosszabb idő óta vad házasságban él Mehrwald Jozsef-fel, a ki miatt családját teljesen elhanyagolta.

Krámernek, Gyula nevű fia rossz szemmel nézte e tiltott viszonyt s különösen megbotráncokozott azon, hogy apja szeretőjét a háznál tartja. Ezért több ízben könyörgött apjának, szakítana szeretőjével, mert e viszony miatt nemcsak gyermekeit, hanem az üzletet is teljesen elhagyagolja.

Kramer azonban a helyett, hogy fiának könyörgő szavaira megtért volna üldözni kezdte a fiut, s nem egy ízben elkergetéssel fenyegette.

A fiatal gyermek emiatt rendkívül elkésredett és elhatározta, hogy megfogja kérni apjának szeretőjét, hogy legalább a házból menjen el.

Ma délelőtt csakugyan felszóllította Mehrwald Jozsef-fel, hogy hagyja el az apja házat, mert tönkre teszi az egész család nevét és becsületét. Az asszony midőn szeretője fiának kívánságát meghallotta, rá támadt a fiúra és öklével fenyegetődzve ezt mondotta: „no várj, majd kiülök én e házból.” A fiut erre elfogta a düh, felkapta az asztalon heverő fegyvert és gyors egymásutánban háromszor az asszonyra lőtt. Mind a három lövés talált és e szerető életlenül terült el a földön.

A lövés zajára besietett Krámer János s a midőn a fiu őt meglátta apjára emelte a revolvert és a fegyver eldőrdült, a melynek golyója könnyű sebet ejtett Krámeren.

Ekkor a fiu eldobta a revolvert s futott egyenesen a rendőrséghez ahol elmondta az esetet.

A rendőrkapitány egyelőre fogva tartotta a fiut és kiment a helyszínére, a hol jegyzőkönyvet vett fel a borzalmas esetről.

OSARNOK.

Korláthy Anna.

Irta: KORSÓS BÁLINT.

(Vege).

Annuska elsápadt egy szempillantásra. Egy szót sem szőtt... Kitalálta, hogy az édes apjának a kívánsága ez, nem a vőlegényéé...

... És megjelent a szegény, magas homlokán a második felhő... És egyre tornyosulnak rajta a többiek, mert látja a szegény leány, hogy az apja szívét hatalmába kerítette valami titkos bűbánnak a férge és emésztli marcangolja... Kiolvassa a fiam bágyadt szeméből, a melyből elő elő tör, ugyan a látszat kedveért egy egy mosoly, de olyan az, mint a téli nap sugára: erő és meleg nélkül való... Ezekre a nemes hazugságu mosolygásokra, hogy ráczafol a fiam fakó arcszínre. És az én unokám szenved mind ennek látására... Sejtji, érzi, hogy az ő férhez menetele a forrása mindennek... Mikor hosszan elgondolkozik, eltöpreng magában, bizonyosan az okát fürkészi a dolognak... Persze minden hasztalan...

... Gábor meg sietetti az esküvőt, egyre sietetti... Oh nagyon értem, hogy Cserey Pált mindmessze akarja tudni magától... A kelengye a jövő hónapban kész lesz akkor meglesz az esküvő...

Annuska, mikor tegnap este lefeküdt, így szőtt:

— Apa nagyon sürgeti az esküvőt.... Különös, — mert akkor elhagyjuk őt meg téged...

Megakartam nyugtatni:
— A ti érdektekben siettettem... Akik szeretik egymást hogy legyenek mentül előbb egymáséi...

— Annuska nagyot sóhajtott... Mintha azt mondta volna:

— Ugy hiszem, a maga kedveért siettettem a apa...

Márczius 9

Beteljesedett...
Az esküvő mához egy hétre volt kitűzve... Ma délelőtt Gábor meg én csöndesen elbeszélgettünk a jövőről, Annuskáról, rólunk...

A fiam következetesen Csereynek mondta a leendő vejét... Egyszersem úgy: Pál... Mindig is Csereynek mondta, Annuska előtt is, vagy úgy, hogy a vőlegényed Annuska... Az én kis unokámnak ez is föltűnt...

A mig kettesben diskuráltunk, Anna oda járt a főerdésznel, hát őszinték lehetünk...

Gábor úgy szólott a közeledő lakodalomról, mint valami temetésről... Komoran sötét kétségkeesséssel

Kiki magát korholta, szidta, hogy ide engedjük terelni a dolgok folyását...

Gábor azt mondta, hogy megutálta magát. Én vigasztaltam, hogy a leánya botdógságáért kötelessége volt meghozni ezt az áldozatot...

Egyszer csak jött Anna... Sápadt volt... Egyenesen az apjához lépett és határozott, szinte szinte száraz hangon szőtt:

— Édes apám, Én nem leszek Cserey felesége. Kiábrándultam belőle... Nem szeretem...

Gábor nézte a lányát, hosszasan álmélkodva mintha nem hinne a föltének...

Anna hittegette:
Komolyan beszélék... Nem megyek hozzá... Még ma írok neki és visszaküldöm a jegygyűrűt...

A fiam melléből valami csodálatos hang tört elő... Főlig kacagás, főlig zokogás... A nagy lelki megrázkódások hírkürtje...

Azután ráborult a szegény, maga gyilkos leányára és sirt... Sirt önéretetében. Szertelen boldogságában... Összecsókolta Annát a haját, a homlokát, a kezét... Megölette s szenvedelmes erővel csüggött rajta mint a vízben fuldokló a megmentőjén... Anna nevetett, szelid megadással, martirok szomorú nevetésével...

Oh én tudom, a mit Gábor nem sejt, hogy Anna ő érette teszi ezt... És még most is szereti Csereyt talán még jobban, mert elvesztette...

Hogy az én hős szent unokám megölte [a maga szívét és föltámasztotta az édes apját, befejezem a naplót... A mi most következik majd elég lesz nézni, nem hogy leírni hideg acéllal hideg papírra... Én pedig lassan-lassan számlálom a Kálváriánk stációt...

...Uram Isten, mikor járjuk végét.

NYILTTÉR*)

Figyelmeztetés.

Az Auer-féle gáz-izzófény és gáz-izzótestekre adott szabadalmak kizárólagos használati és gyakorlási joga a magyar korona országainak területén s szabadalmi jogai alapján a „Magyar gázizzófény-részvénytársaság”-ot illeti meg.

A jogositott Magyar gázizzófény-Részvénytársaságnak tudomására jutott, hogy itt Szabadkán többen üzemi czélokra hamisított utánzott Auer-féle izzó-testeket (u. n. harisnyákat) használnak.

Az 1895. évi 37., a találmányi szabadalmakról szóló t. czikk 49. §-a értelmében ezen izzótesteknek nemesek előállítására és forgalomba hozatala, hanem tiltott módon való használata is sérti a nmélt. m. kir. kereskedelmi Miniszterium által az 1909. év végig terjedő hatálylyal a fentnevezett részvénytársaság javára törvényes oltalom alá helyezett szabadalmi jogát. Ezen jogsértő cselekmények a szabadalmibitorlás kihágását képezik, a mely a hivatkozott törvényszakasz értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetén pedig két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ezenfelül ugyanezen törvény 52. §-a értelmében a büntető bíróság az ítéletben a büntetésen kívül a jogositott javára szabad meggyőződése szerint 20000 koronáig terjedhető kártérítési összeget állapíthat meg.

Érdekében áll tehát a kereskedő, kávé, vendéglős, iparos uraknak és mindazoknak, akik üzemi czélokra gáz-izzótesteket használnak, hogy a Magyar Gázizzófény-Részvénytársaság szabadalmi jogait sértő utánzott, ha-

*) E rovat alattikért nem felelős a Szerk.

misított izzótestek használatától tartózkodjanak, mert ellenkező esetben a jogosított Részvénytársaság megbízásából a már eddig is fogantatosított elkobzást és büntetés kiszabása iránti bírói eljárást mindazok ellen folyamatba tenni leszek kénytelenek, akik ezen törvényes oltalom helyezett szabadság bitórlásának kihágását ezen figyelmeztetés után is elkövetik.

A Magyar gáz-izzófény budapesti részvénytársaság a szabadalmazott izzótestek elárulásiásával Szabadkán a „Szabadkai Légszeszgyártó” és Mayerhof F. és társa céget (Kosuth-utca, dr. Dominus-házban) bízta meg.

Szabadka, 1899. május hó 6-án.

Dr. Blau Lajos

ügyvéd

a Magyar gázizzófény részvénytársaság jogi képviselője.

HIRDETÉSEK.

Bámulatos szépséget lehet elérni a Dr. Spitzer-féle Mária kenőccsel, amely már egy tégely teljes leltatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Mária-szappan”-nal használva pedig megővja az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:
GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárban Eszék, felsőváros eredeti csomagokban. Rákár Wagner és Boholy fehérmétkereskedésében Szabadkán, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárban. Egy tégely 35 kr., Postán legkevesebb 3 tégelylyel külföld utánvételével. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

VALÓDI
LINOLEUM Fontos háziasszonyoknak!
puha padlóra Törv. védve.
PADLÓZOMÁNCZ minden színben.

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csak Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vas Lovag védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Szabadkán kapható minden jobb fűszer- és csemege kereskedésben

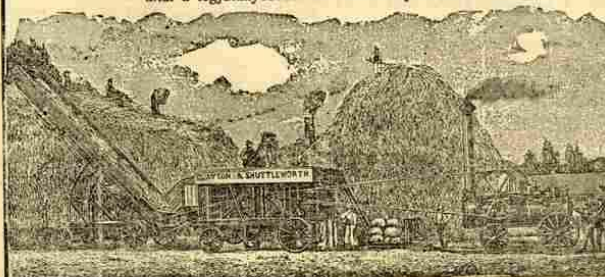


Bécsiek védjegye: VAS LOVAG.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váczli-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

továbbá járgány-cséplőgépek, löheres-céplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kasználó- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.



2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Részletek árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.



„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecekvágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrítő-malmok, egyetemes acél-ekék.

„TANARON”

Az ésszerűen és szorgalommal kezelt gyümölcsfa-tenyésztés busásan jövedelmez gondozójának, ezért szükséges, hogy a termelők figyelme első sorban a fát és gyümölcsöt egyaránt pusztító rovar és féreg ellen irányuljon.

Több hírneves pomológus szakértő tanácsai nyomán sikerült a gyümölcsfa-permetezéshez szükséges alkatrészek birtokáha jutnom.

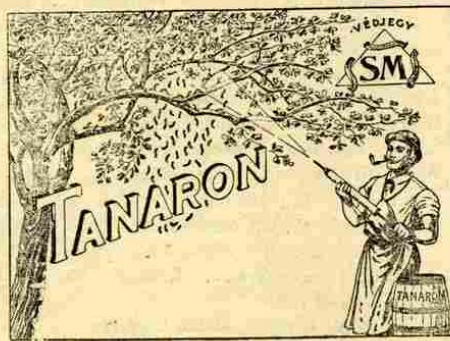
Ezeket az előírt módozat szerint összeállítván, vegyileg megvizsgáltattam és

„Tanaron”

gyümölcsfa-permetező szer

néven hozom forgalomba egyidejűleg a szabadság elnyerése céljából 9754. sz.

Számos elismerő és köszönő levelek közül kiemeljük: Beretvási Pál szálloda- és szálló-tulajdonos Kecskemét, Hordos Ferenc szálló-tulajdonos E.-Füred Simonffy Jakab földbirtokos Pa-Tornyos-Löv, Fischer Vilmos kereskedő Csaszártilás, Medvevizi György I. jegyző R. Palota, Ferenczy György (sz.) Petrovács, Brann Károly birtokos Eger, dr. Klein Adolf osztály-örvos Szabadka, Bacarcich Sándor altábornagy Nagy-Ecs, Soós Elemér ezredes Pécel.



**gyümölcsfa
permetező szer.**

a. a bejelentést megtettem. Ugy az üz-szedállítás, de különösen a vegyi vizsgálat kitűnő eredménye azon határozott kijelentésre bátorítanak, miszerint a Tanaron egyike a legjobb gyümölcs-féregirtó szer-neknek, feltétlenül biztos eredménytel jár és nincs semmi káros hatással sem a fá sem pedig annak gyümölcsére.

Egy doboz ára 60 kr. — A fecskendő darabja 1 frt.

Sugár Manó, gyártelep: Szabadkán, I. kör, Berossényi-utca 351, saját ház.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölhetnek.

2919 szám 1899. élv.

Árverési hirdetményi kivonat.

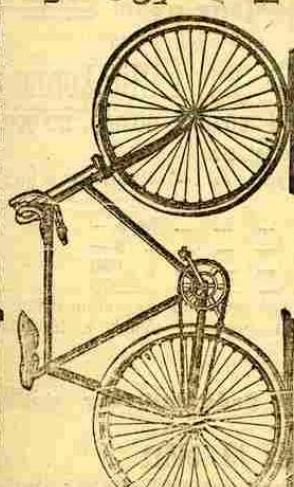
A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kereskedelmi és iparbank végrehajtónak Mátyás Ignác sándori lakos végrehajtást szenved elleni 130 frt lökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék, a szabadkai kir. járásbírósg területén levő, Sándor községben fekvő, sándori 21. sz. tjkvben A 206. hrsz. a. foglalt Mátyás Ignác nevénél álló 21801. számú ház és 183 nsz.-öl területű udvar és kertre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi június hó 22-ik napjának délelőtt 9 órákor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 40 frtot készpénzben vagy 1881 LX t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadéképes értékpapírban kikötött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-c. 170 §a értelemében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, a kir. trvszék telekkönyvi hatóság 1899. évi március hó 14-ik napján.

Dr. Eperjessy Béla.
törvényszéki bíró.

!!! Használjon Ön FEGYVEREKEREKET!!!
Különös előnye utólrérhetlen könnyű járás (megerősítetes nem téveszt) Steyri foggyergőát a világ legnagyobb készpénzgyára. Árjegyzékét ingyen és bérmentve. Magyarországi vezérigényesség: **KANN és HELLER cégénél** Budapest. Képviselet és raktár: **STERN ADOLF SZABADKA.**



Havas Ferencz Szabadka
AZ ARANY PILLÉHEZ.
Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a jelenlegi időnyre szükséges kelmek, selymek, delnek, vásznak, férfi és női divatszövetek, szőnyeg, paplan stb. stb. bámulatos árban szerezhető be.
Kérem becses látogatásával megfizetni és arról meggyőződést szerezni.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1	1 jutalom	600000
1	nyer. i	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
3	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3000	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3300	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy magy. kir. osztályosorsjáték nem sokára ismét kezdődik és
100,000 sorsjegyre **50,000** újból nyeremény
jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele eltárltlenül nyerni fog.
A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.
Összesen **tizenhárom millió 160.000** koronát so soknak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
egy millió korona.
Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyet a tervszerű eredeti árban és pedig:
egy egész 1-ös oszt. sorsjegyet **6.- frt**
" fél " " " **3.- " "**
" negyed " " " **1.50 " "**
" nyolczad " " " **.75 " "**
küldünk szót utánvétellel, vagy a pénz előleges beklüldése ellenében.
A húzások után megküldjük tisztelt revőnöknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.
Kérjük a **rendelvényeket mielőbb** legkésőbb azonban
folyó évi május hó 18. és 19-ig mely napokon a húzás van, hozzánk beklüdeni.
Török A. és TSA
a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító
Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Rendelőlevél kivágandó.
TÖRÖK A. és Tsa uraknak
Budapest, Váci-körút 4/A.
Kérem nekem... eredeti 1. osztály sorsjegyet a hivatalos tervezetnél együtt küldeni.
Az összeg: frt
(A mely rovart szükségtelen, törölnöd.)
Küldésbe küldésbe postaküldésbe küldésbe
Postos cím.

A MAGYAR KIRÁLYI
Államvasutak Gépgyára-nak Vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.
Ajánljaa m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcseplőgarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound“ locomobiljait, teljesen vasból készült **szalmakazalozó gépeit**, gőzkukoriczamorzsolót, Stihor-féle körfüréseit, „Millenium“ kaszaló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronát és egyéb gazdasági gépeit.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.



MÓRATHON egy imprágnált zamatos gyógy-fűtér rék cigi-retta- és pipadobányához

Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt agynitva bármily dobánnyal, az utóbbi égető csipős ize elvész leggyógyosabb keverék cigi-retta- és pipadobányába

Tekintve azt, hogy Mórathon a nikotin ártalmas hatását a gromorra paralizálja, minden dohányzóznak nélkülözhetlen

Hat és pipadobányával vagy négy rész cigi-retta-dobánnyal keverteti

Orosok által minden dohányzóknak ajánlati

Nagy és mag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágat és csomagolás pipadobány és külön cigi-rettadobány részére

Próbaküldemény: 10 kis csomag entre 1 frt 26 kr. utánvét mellett. Viszonteladónak jó vede mező.

Egyedüli készítő: **MÓRATH TIVADAR** gyógyfűkereskedés Grác.

Vezérképviselő Magyarország és társországok részére: **Dvorzsák János** beviteli ügynöksége, Budapest, VI. Gyár-utca 43.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy Szabadkán a IV. sorsjáték osztálysorsjegyek előadásával **Illgenn János** fűszerkereskedő urat biztuk meg.

Mayer és Linzer

a m. kir. osztálysorsjegyek előadásitói Budapest Vonatkozva fenti hirdetményre ajánlok már most I. osztályra sorsjegyeket

$\frac{1}{1}$ 6 frt. $\frac{1}{2}$ 3 frt. $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr. $\frac{1}{8}$ 75 kr.

Illgenn János fűszerkereskedő ajánlja dusan felszerelt raktáráf mindennemű teljesen veszélytelen

tűzijátékokból.



The Premier Cycle Co. Lm^{td}



Corentry (Anglia)

EGER

Csehország

Nürnberg

Doos

A világ legnagyobb kerékpárgyárai.

Képviselője: **Stern Adolf** Szabadka, Fűtér, Vermes-ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközöletnek.



Nyomatott a kiadók Krausz és Fischer könyvnyomdájában Szabadkán. (Bárány szálloda mellett.)

„AZ ANKER“

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: **BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám** (Anker udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén **65** millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén **243** millió forint
Eddigi kifizetések **103** millió forint

A nyereményrészesüléssel biztosítottak **A** osztálykértv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztálykértv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetetik ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Mindennemű haláleseti, életeseti és járadék biztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Helyi képviselő: **SZABADOS SÁNDOR.**

Uj sorsjáték! — Uj szerencse!

Sok ezres

jutott ismét a III. mag. kir. szab. osztálysorsjáték most bevezetett nyereményhuzásain a résztvevőknek osztályrészt.

Ezáltal véletlenségből sokan jutottak jóléthez és vagyonhoz és ennél fogva megmagyarázható, hogy mindenki iparkodik a kezdődő uj

IV. mag. kir. szab. osztálysorsjátékhoz

egy szerencse-sorsjegyet rendelni.

Ismét **100.000 sorsjegyre 50.000 nyeremény** és egy jutalom

13,163.000 korona

összegeben kerül kisorsolásra.

Minden második sorsjegy nyer.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

Korona 1,000.000 (Egy millió korona)

részl. 600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 korona stb.

A fenti főáruda szétküld eredeti sorsjegyeket az 1-ső osztályhoz a hivatalosan megállapított árban

1 egész eredeti sorsjegy frt 6.—

1 fél „ „ „ 3.—

1 negyed „ „ „ 1 50

1 nyolczad „ „ „ 75

a összesz beküldése ellenében (legjobb postautalványnál) vagy utánvétellel.

Minden résztvevő azonnal a huzás után megkapja tőlünk a hivatalos nyereményjegyzéket.

A nyeremények tervszerűleg kifizetletnek.

Siessen mindenki, ki „szerencsét próbálni“ akar, lehetőleg haladéktalanul, minden esetre

f. évi május 18. és 19. előtt

nálunk egy szerencse-sorsjegyet megrendelni, melynek megküldése általunk azonnal történik.

Sürgőnyezim:
SZÁNTÓ TÁRSA BUDAPEST.

SZÁNTÓ és TÁRSA

Osztálysorsjáték főáruda
Budapest, Deák-utca 19.

Levágandó.

Megrendelő-levél Szántó és Társa cégnek Budapest.

Kérek részemre küldeni 1-ső osztályu eredeti sorsjegyet a IV. magyar osztálysorsjátékhoz

melyért az összeg frt kr } ezennel megküldetik utánvétellel felveendő

Pontos cím } Vezeték és keresztnév:

Lakhely:

Utolsó posta: